

EXPUNERE DE MOTIVE

Conform datelor European Working Conditions Survey (EWCS) din 2016, peste 35% din angajații români muncesc mai mult de 40 de ore pe săptămână, situându-se pe locul 3 din Uniunea Europeană, după Republica Cehă și Grecia și peste media europeană de 23%. Angajații cu vârsta cuprinsă între 35-49 de ani sunt cei mai expuși riscului de ore suplimentare, 39% dintre aceștia muncind mai mult de 40 de ore pe săptămână. Impactul muncii în exces asupra sănătății și performanței angajaților e eminamente negativ. 15% din angajații români au afirmat că munca le afectează negativ starea de sănătate, procentul ridicându-se la 20% în cazul angajaților sub 35 de ani și la 22% în cazul celor de peste 50 de ani. 21% declară că în ultimele 12 luni s-au simțit în mod constant prea obosiți pentru a putea face față sarcinilor domestice de după programul de lucru, iar 11% consideră că locul de muncă i-a împiedicat în mod repetat și regulat să acorde suficientă atenție familiei, cifre care ne situează la același nivel cu media europeană.

Alte cercetări ca „Orele suplimentare sau drumul către burnout” efectuat de Friedrich Ebert România și Blocul Național Sindical ne arată că expunerea prelungită la orele de muncă suplimentare influențează negativ angajații prin acumularea oboselii și epuizarea energiei, ceea ce poate influența atât sănătatea lor (probleme cardiace, depresie) cât și pe cea a colegilor de muncă (accidente). Șansele ca un angajat expus unui program suplimentar să devină epuizat sunt de 1.05 ori mai mari decât cei care nu lucrează în plus.

Orele suplimentare afectează viața personală și familială a individului prin simplul fapt că reduce timpul petrecut alături de familie și implicare scăzută în dezvoltarea copiilor. Mai precis, probabilitatea este de 0.70 ori mai mare pentru persoanele care lucrează suplimentar față de cele care nu au un astfel de program să nu fie satisfăcuți cu viața în familie. Efectele expunerii angajaților la activitatea de muncă suplimentară activează un lanț întreg de efecte adverse în urma insatisfacției cu munca și familia, epuizării profesionale, adicției față de muncă și stării de bine: abandon, absenteism, depresie, accidente la locul de muncă și suicid. Totodată, studiul arată că orele prelungite la locul de muncă influențează numărul de concedii medicale, ceea ce scade productivitatea cu 2% pe sectoarele industriale (auto și construcții nave) și textile.

Amenzile pentru munca suplimentară sunt cuprinse, conform actualelor prevederi din Codul Muncii, între 1500 și 3000 de lei. Nu există o corelare a cuantumului amenzilor și numărul de ore suplimentare efectuate, numărul de salariați care au făcut ore suplimentare. Situația de pe teren, rezultată în urma studiului „Orele suplimentare sau drumul către burnout” efectuat de Friedrich Ebert România și Blocul Național Sindical relevă cazul unor companii cu mii de angajați, cifre de afaceri de milioane de euro și care cumulau, anual, sute de mii de ore suplimentare peste limita legală. Aplicarea unei amenzi de maxim 3.000 de lei în asemenea cazuri nu are cum să producă un efect disuasiv, având o valoare modică.

De aceea, considerăm că este necesară corelarea cuantumului amenzilor cu numărul de salariați care prestează ore suplimentare, pentru a asigura o proporționalitate între amendă și amploarea contravenției. Acest lucru va determina o descurajare a prestării orelor suplimentare dincolo de limita legală, cu consecințe benefice atât pentru sănătatea angajaților, cât și pentru productivitate.

Având în vedere cele prezentate, supunem Parlamentului spre dezbateră și adoptare prezenta inițiativă legislativă.

În numele inițiatorilor:

Adrian Dohotaru

Gabriela Crețu

Petre Florin Manole